KAPE

Krajowa Agencja Poszanowania Energii
- Krajowy Integrator Procesów Inwestycyjnych w PEC

Program wsparcia małych i średnich Przedsiębiorstw Energetyki Cieplnej (Program ELENA)

Warszawa, czerwiec 2021

Celem dokumentu jest przedstawienie zasad współpracy w ramach programu wsparcia małych i średnich Przedsiębiorstw Energetyki Cieplnej oferowanego przez Krajową Agencję Poszanowania Energii (KAPE).

KAPE została wybrana do realizacji programu ELENA (ang. European Local Energy Assistance) jako tzw. Beneficjent Końcowy i pełni rolę Krajowego Integratora Projektów Inwestycyjnych (KIPI) i jest dysponentem grantów na pomoc techniczną.

Przedstawienie Krajowej Agencji Poszanowania Energii

Krajowa Agencja Poszanowania Energii została utworzona 15 kwietnia 1994 r. decyzją Rządu RP w wyniku porozumienia akcjonariuszy wdrażających krajową politykę energetyczną. Głównym udziałowcem KAPE jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Oferujemy naszym klientom z różnych branż następujące usługi:

- prowadzimy kompleksowe i niezależne doradztwo w zakresie optymalizacji produkcji i zużycia energii oraz wykonujemy audyty w zakładach przemysłowych,
- projektujemy energooszczędne budynki i przeprowadzamy audyty w budownictwie,
- pomagamy w pozyskaniu finansowania na realizację inwestycji ze środków zagranicznych i krajowych,
- oferujemy szeroki zakres usług dla jednostek samorządu terytorialnego związanych z wprowadzaniem gospodarki niskoemisyjnej,
- prowadzimy międzynarodowe i krajowe projekty edukacyjne, które są wyrazem naszej odpowiedzialności społecznej w biznesie.
- oferujemy szeroki zakres usług dla ciepłownictwa.

W ciągu ostatnich kilku lat wykonaliśmy wiele audytów związanych z modernizacją w przedsiębiorstwach energetyki cieplnej (PEC), przeprowadziliśmy skutecznie naszych klientów przez proces pozyskiwania białych certyfikatów (opracowanie audytów, wniosków aplikacyjnych itp.), a także przygotowaliśmy raporty z monitoringu osiągniętej efektywność energetycznej i uzyskanego efektu środowiskowego po ustalonym okresie funkcjonowania systemu.

Stan obecny i perspektywy zmian w ciepłownictwie w Polsce

Zapewnienie komfortu cieplnego stanowi podstawową potrzebę społeczeństwa, która nierozerwalnie wiąże się z problemem zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, zarówno w postaci niskiej (budynki jednorodzinne) jak i wysokiej emisji (ciepłownictwo systemowe).

Ciepłownictwo jest jednym z najistotniejszych sektorów przemysłowych gospodarki, o podstawowym znaczeniu dla społeczeństwa w polskich warunkach klimatycznych. Ciepło systemowe zaspokaja prawie 1/4 zapotrzebowania na ciepło w Polsce. Ciepło jest przede wszystkim wykorzystywane przez

gospodarstwa domowe, ale również na potrzeby przemysłu i budownictwa, handlu, usług oraz budynków użyteczności publicznej. W 2019 r. sprzedano 191,2 tys. TJ energii cieplnej, z czego na potrzeby ogrzewania budynków mieszkalnych 148,6 tys. TJ (77,7%). Około 188,4 tys. TJ (98,6%) energii cieplnej sprzedano mieszkańcom miast, w tym około 146,8 tys. TJ na potrzeby ogrzewania budynków mieszkalnych. Najwięcej energii cieplnej na cele grzewcze zostało wyprodukowane przy wykorzystaniu paliwa stałego (73,9%), w następnej kolejności gazu (25,1%) oraz paliw olejowych (1,0%); (źródło: Gospodarka energetyczna i gazownictwo w Polsce w 2019 r – GUS).

Małe przedsiębiorstwa energetyki cieplnej stanowią niedoinwestowaną grupę wśród przedsiębiorstw energetycznych. Z powodu ograniczonego zasięgu sieci zyski PEC nie pozwalają na duże inwestycje w infrastrukturę.

Wykonywanie jedynie napraw i modernizacji często jest niewystarczające do osiągnięcia optymalnej pracy systemu.

Najistotniejsze przeszkody blokujące modernizację źródeł ciepła wskazane przez przedstawicieli PEC, z którymi współpracujemy, to:

- brak środków finansowych na wykonywanie działań przedinwestycyjnych związanych z modernizacją systemów ciepłowniczych,
- brak wiedzy o dostępnych programach finansowych,
- ograniczona możliwość zaciągania zobowiązań finansowych (limity zadłużenia gmin, podwyższenie taryfy itp.),
- brak doświadczenia pozwalającego na wygenerowanie wniosków na działania w zakresie efektywności energetycznej,
- brak środków na wkład własny,
- brak pełnej, usystematyzowanej wiedzy nt. wymagań związanych z koniecznością spełnienia wymagań klimatycznych (obecnych i planowanych),
- brak doświadczenia w zakresie nadzoru nad realizacją inwestycji modernizacji lub wymiany źródeł ciepła,
- nadwyżki mocy zainstalowanej w obecnie eksploatowanych źródłach.

Wymagania stojące przed ciepłownictwem w Polsce

Wielkim wyzwaniem dla ciepłownictwa w Polsce jest konieczność dostosowania branży do wymagań scharakteryzowanych poniżej.

Dyrektywa MCP

Dyrektywa MCP (ang. Medium Combustion Plants) to akt prawa ustanowiony przez Parlament Europejski i Radę (UE) 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (tzw. Dyrektywa MCP). Ma ona zastosowanie do obiektów energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW (zwanych dalej średnimi obiektami energetycznego spalania), niezależnie od rodzaju wykorzystywanego przez nie paliwa.

Dyrektywa określa wymagania dla średnich obiektów energetycznego spalania, w tym:

- obowiązek objęcia obiektów pozwoleniami lub rejestracją,
- dopuszczalne wielkości emisji,
- wymagania dotyczące monitorowania emisji.

Dopuszczalne wielkości emisji ujęte w dyrektywie nie mogą być przekroczone:

- od 1 stycznia 2025 r. – dla istniejącego źródła o nominalnej mocy cieplnej większej niż 5 MW,
- od 1 stycznia 2030 r. - dla istniejącego źródła o nominalnej mocy cieplnej nie większej niż 5 MW,
- od 20 grudnia 2018 r. - dla nowego źródła.

Efektywny system ciepłowniczy

Efektywny system ciepłowniczy lub chłodniczy to system, w którym do wytwarzania ciepła lub chłodu wykorzystuje się co najmniej w:

- 50% energię z odnawialnych źródeł energii, lub
- 50% ciepło odpadowe, lub
- 75% ciepło pochodzące z kogeneracji, lub
- 50% połączenie energii i ciepła, o których mowa w pkt 1–3.

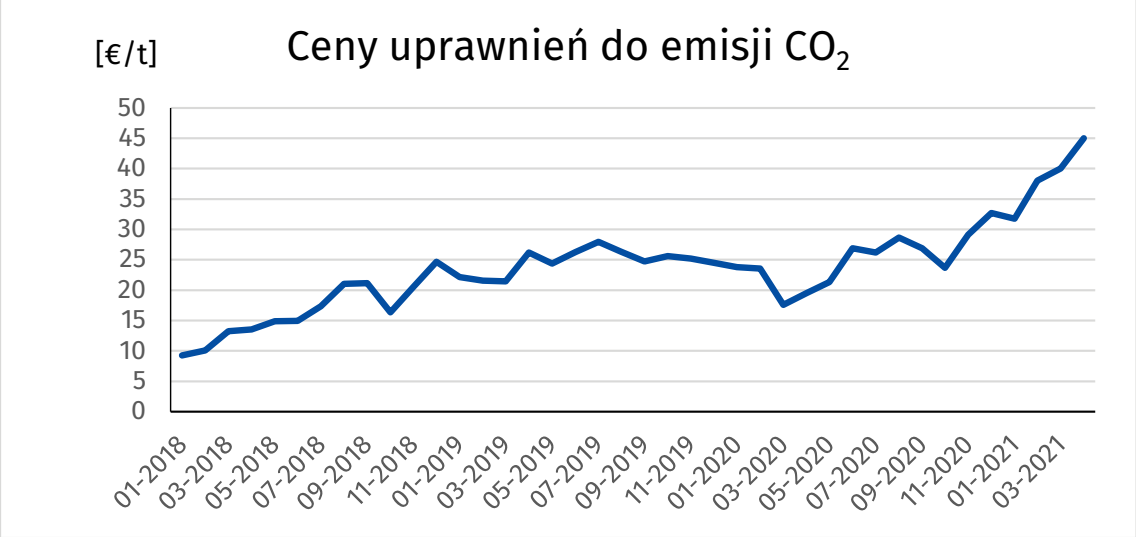
Na temat systemów efektywnych energetycznie mówią:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 10/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 20182002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniająca dyrektywę 201227UE w sprawie efektywności energetycznej.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej z 2014 r. dozwolona pomoc państwa w obszarze środowiska i energii jest możliwa tylko wtedy, jeśli projekt spełnia kryteria systemu efektywnego energetycznie.

System EU ETS

Dużą wpływ na cenę ciepła ma unijny system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych EU ETS (ang. European Union Emission Trading System). W ramach tego mechanizmu zachęcającego do redukcji emisji CO_2, zakłady zobligowane są do zakupu uprawnień do emisji równej ilości ton CO_2 wyemitowanej w danym roku. Część uprawnień jest przydzielanych nieodpłatnie i zależy ona od ilości produkowanego ciepła i zmniejsza się z każdym rokiem aż do zera w roku 2030. Systemem EU ETS objęte są źródła ciepła o mocy znamionowej powyżej 20 MW. Na rysunku poniżej przedstawiono zmianę cen uprawnień do emisji CO_2 w ciągu ostatnich kilku lat.

Zmiana ceny uprawnień do emisji CO_2 w ramach systemu EU ETS

Europejski Zielony Ład

W grudniu 2019 roku Komisja Europejska zaprezentowała pierwsze informacje na temat Europejskiego Zielonego Ładu (ang. European Green Deal), który ma doprowadzić do osiągnięcia neutralności klimatycznej przez Unię Europejską do roku 2050. Składać się on będzie z zestawu dyrektyw i instrukcji dotyczących różnych działów gospodarki związanych z klimatem, będzie skupiał się na znacznym ograniczeniu emisji oraz będzie wspierał rozwój tzw. zielonych technologii, mających na celu ochronę środowiska naturalnego na kontynencie. Może się to wiązać ze zwiększeniem się cen uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz dalszym zaostrzeniem standardów emisyjnych.

Poniżej zostały wymienione wybrane jeszcze inne obowiązujące lub planowane dokumenty i działania dotyczące klimatu:

- Pakiet na rzecz Klimatu,
- Plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu,
- Plan w zakresie celów klimatycznych na 2030 r,
- „Fala renowacji”,
- Nowa strategia UE w zakresie przystosowania do zmiany klimatu,
- Czysta planeta dla wszystkich: Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperują-

cej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki,
- Pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków",
- Dyrektywa IED,
- rewizja m.in. dyrektywy systemu handlu emisjami ETS, dyrektywy OZE, dyrektywy efektywności energetycznej, dyrektywy o opodatkowaniu energii,
- propozycja strategii Sprawiedliwej Transformacji,
- propozycja mechanizmu stymulującego działania termomodernizacyjne w sektorze budownictwa.

Kryteria wyboru wariantu modernizacji źródła ciepła

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania klimatyczne przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru wariantu modernizacji zakładu ciepłowniczego, decydenci powinny brać pod uwagę nie tylko wskaźniki ekonomiczne takie jak NPV (Net Present Value), IRR (Internal Rate of Return) czy LCoH (Levelized Cost of Heat), ale również nowe strategie Unii Europejskiej, które mogą znacznie utrudnić funkcjonowanie lub wręcz doprowadzić do zamknięcia w przyszłości przedsiębiorstw opartych na spalaniu paliw kopalnych.

Kompleksowa usługa techniczno-finansowa poprzedzająca inwestycję

Program ELENA

Program ELENA (European Local Energy Assistance) jest inicjatywą Komisji Europejskiej realizowaną przez Europejski Banku Inwestycyjny w ramach programu Horyzont 2020. ELENA zapewnia dotacje (granty) na pomoc techniczną skoncentrowaną m.in. na wdrażaniu programów efektywności energetycznej i rozproszonej energii odnawialnej.

ELENA jest europejskim instrumentem pomocy technicznej i oferuje granty w celu przyspieszenia przygotowania programów inwestycyjnych w dziedzinie energii i zmian klimatycznych.

ELENA jest częścią zakrojonych na szerszą skalę działań Europejskiego Banku Inwestycyjnego, mających na celu realizację zadań Unii Europejskiej w zakresie polityki klimatycznej i energetycznej. Krajowa Agencja Poszanowania Energii została wybrana do realizacji programu ELENA jako tzw. Beneficjent Końcowy i pełni rolę Krajowego Integratora Projektów Inwestycyjnych (KIPI).

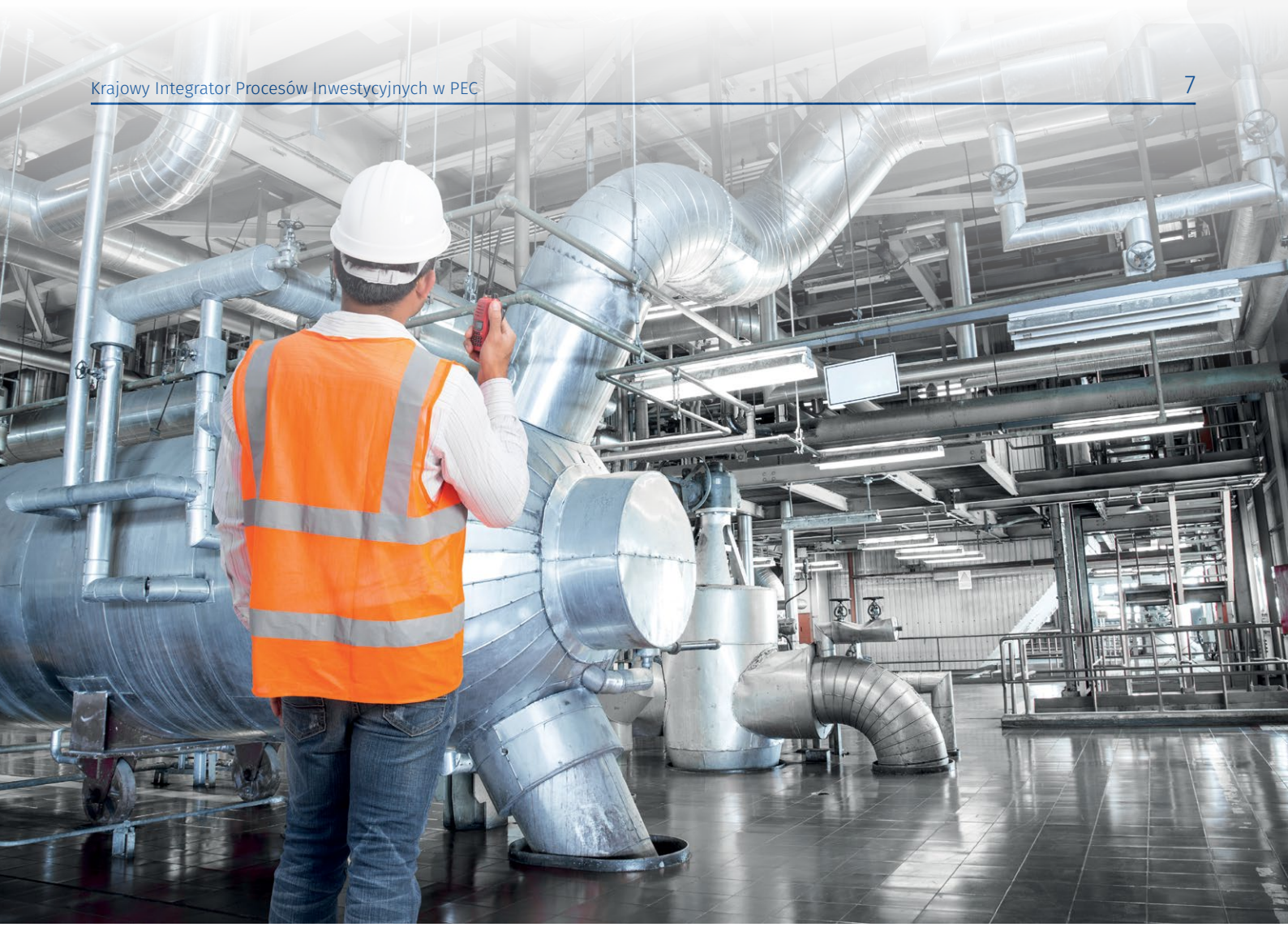
Rola KAPE jako Krajowego Integratora Projektów Inwestycyjnych

KAPE wykonuje usługi techniczne, które są świadczone przez zespół ekspertów składający się z inżynierów i ekonomistów z dużym doświadczeniem w sektorze energetycznym. Jako beneficjent końcowy programu ELENA KAPE oferują dofinansowanie (do 70% wartości wykonanych usług) na rzecz podmiotów dokonujących modernizacji źródeł ciepła. Pozwala to na rozpoczęcie i przeprowadzenie procesu przystosowania się do nowych regulacji, podnosząc jednocześnie konkurencyjność PEC na rynku krajowym. Zakres usług proponowanych przez KAPE koncentruje się na wsparciu merytorycznym na każdym etapie realizacji przedsięwzięć modernizacyjnych PEC oraz pozyskaniu finansowania inwestycji w małych i średnich systemach ciepłowniczych w Polsce, w których istnieje konieczność wykonania modernizacji w celu spełnienia bieżących wymagań i przygotowania się na nadchodzące zmiany na rynku energetycznym.

Wykonane przez KAPE kompleksowe analizy pomagają wybrać optymalny wariant modernizacji systemu ciepłowniczego, wykorzystując lokalne możliwości, takie jak:
- ciepło odpadowe z przemysłu,
- pompy ciepła,
- geotermię,
- kolektory słoneczne,
- biomasę rolniczą i leśną,
- paliwa z odpadów (RDF),
- kogenerację i trigenerację,
- akumulatory ciepła.

Przygotowanie inwestycji oraz wynikające z niej działania spowodują zmianę miksu energetycznego w PEC i zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) i CHP (Combined heat and power – kogeneracja) w systemie ciepłowniczym w Polsce.

Z punktu widzenia PEC, realizacja projektów bez wsparcia partnera strategicznego obarczona jest wysokim ryzykiem związanym z planowaniem i wykonaniem inwestycji.

Właścicielem Przedsiębiorstw Energetyki Cieplnej w bardzo wielu przypadkach są Jednostki Samorządu Terytorialnego, które mają ograniczoną możliwość pozyskiwania finansowania dłużnego na realizację projektów środowiskowych, co związane jest z Ustawą o finansach publicznych.

Kompleksowa usługa techniczno-finansowa KAPE wsparta dotacją jest zatem odpowiedzią na potrzeby rynku.

Zakresy kompleksowego doradztwa techniczno-finansowego oferowane przez KAPE

W ramach programu ELENA KAPE oferuje następujące usługi:

1. **Opracowanie studium wykonalności** (analiza techniczno-ekonomiczna) modernizacji źródła ciepła mająca na celu analizę aktualnej sytuacji i wybór optymalnego wariantu modernizacji.
2. **Opracowanie dokumentacji niezbędnej do pozyskania decyzji środowiskowej** łącznie z uzyskaniem decyzji środowiskowej dla wybranego wariantu modernizacji źródła ciepła.
3. Opracowanie niezbędnego audytu oraz **przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie z dostępnych programów** wsparcia dla wybranego przez inwestora wariantu.
4. **Opracowanie kompletnej dokumentacji budowlanej** modernizacji źródła ciepła dla wybranego wariantu (obejmuje pełen zakres pozyskania warunków technicznych, uzgodnień i decyzji włącznie z decyzją pozwolenia na budowę dla wybranego wariantu modernizacji).
5. **Opracowanie kompletnej dokumentacji przetargowej**, dla wybranego wariantu w tym przygotowanie SIWZ, projektu budowlanego z niezbędnymi warunkami technicznymi i pozwoleniami, opracowanie wzorów umów i innych wymogów przetargowych itp.

Pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu i pełnego nadzoru inwestorskiego nad realizacją inwestycji; (opcja, która nie jest finansowana w ramach programu ELENA).

Możliwości pozyskania wsparcia na modernizację źródeł ciepła

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dn. 23.10.2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej, pomoc finansowa udzielana w formie dotacji na projekty inwestycyjne może być przyznana jedynie przedsiębiorstwom ciepłowniczym, które spełniają kryteria systemu efektywnego energetycznie. Oznacza to, że inwestycje poczynione w wymianę sieci ciepłowniczej, zakup instalacji oczyszczania spalin czy zakup nowych źródeł ciepła, który nie pozwoli na zejście poniżej progów emisji określonych w ustawie, będą musiały być finansowane w pełni ze środków własnych i kredytów komercyjnych. Sytuacja ta może przełożyć się na znaczne wzrosty cen ciepła dla odbiorców końcowych, a co za tym idzie ich rezygnację z drogiego ciepłą sieciowego na rzecz indywidualnych źródeł ciepła. Powyższe argumenty wskazują na bezdyskusyjną konieczność realizacji inwestycji prowadzących do osiągnięcia statusu efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego.

Kluczową rolę w zakresie finansowania inwestycji stanowią instrumenty finansowe Unii Europejskiej. Obejmują one m.in. Politykę Spójności, Krajowy Plan Odbudowy (KPO) stanowiący element Instrumentu Odbudowy i Odporności oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Nowa perspektywa finansowania w ramach Polityki Spójności na lata 2021-2027 podtrzymuje dotychczasową założenia dotyczące finansowania projektów obejmujących m.in. poprawę efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje w systemy ciepłownicze czy wysokosprawną kogenerację. Dodatkowy element stanowi planowane finansowanie magazynów energii zarówno cieplnej, jak i elektrycznej. W ramach nowej perspektywy około 60% środków przeznaczonych zostanie na projekty krajowe, zaś pozostała część przeznaczona jest na programy regionalne. Kontynuacja Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, będącego kluczowym programem finansującym duże inwestycje, obejmuje ponad 35% alokacji środków unijnych.

Cel nr 2 polityki spójności na lata 2021-2027 pn. „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa” obejmuje m.in. następujące obszary wsparcia:

- Efektywność energetyczna, w tym poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw, budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła

czy wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych na paliwach stałych.

- Wsparcie infrastruktury energetycznej i inteligentnych rozwiązań, w tym inwestycje w infrastrukturę energetyczną, rozbudowa systemu magazynowania energii, rozwój systemów dystrybucyjnych (lokalne stacje gazu ziemnego);
- Wsparcie produkcji energii ze źródeł odnawialnych: budowa i rozbudowa odnawialnych źródeł energii wraz z magazynami, rozwój energetyki prosumenckiej, niwelowanie niestabilności produkcji energii z OZE za pomocą instalacji hybrydowych.

Przewidziana alokacja środków określona została na poziomie 20,5 mld euro.

Cel 6 polityki spójności na lata 2021-2027 pn. „Europa w drodze ku gospodarce neutralnej dla klimatu" dedykowany dla wybranych regionów Polski odpowiada na wyzwania związane m.in. z ograniczeniem skutków transformacji energetycznej, zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych i większą efektywnością energetyczną. Alokacja w ramach tego celu to ponad 4,2 mld euro.

Ponadto Umowa Partnerstwa Polski i Unii Europejskiej na lata 2021-2027 obejmuje Program Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Pozwoli on na łagodzenie skutków transformacji branży paliw kopalnych i energetyki konwencjonalnej. W ramach programu przewidziane są również działania związane z efektywnością energetyczną oraz zieloną gospodarką. Obejmuje on regiony silnie związane z wydobyciem i przetwórstwem paliw kopalnych. Alokacja środków wynosi ponad 4 mld euro.

Projekty finansowane z KPO w obszarze Zielonej energii i zmniejszenia energochłonności przybliżą polską gospodarkę do osiągnięcia neutralności klimatycznej, a zrealizowane przedsięwzięcia wpłyną na obniżenie emisyjności gospodarki. 37% środków z tego funduszu przeznaczone zostanie na zieloną transformację obejmującą poprawę jakości powietrza, elektromobilność, paliwa alternatywne, ochronę środowiska, inwestycje w OZE, zieloną transformację miast i obszarów funkcjonalnych. Linia wsparcia „Finansowanie inwestycji społeczności energetycznych OZE" ma na celu rozwój odnawialnych źródeł energii poprzez wsparcie inwestycji społeczności energetycznych (w tym JST, przedsiębiorcy, klastry energii, spółdzielnie energetyczne, podmioty zarządzające lub wspólnie eksploatujące instalacje). Wsparcie inwestycyjne będzie przeznaczane m.in. na następujące obszary:

- termomodernizacja budynków (zarówno mieszkalnych jak i użyteczności publicznej),
- budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury energetycznej,
- rozwój inteligentnych sieci,
- magazyny energii,
- technologie odnawialnych źródeł energii,
- technologie oparte na wodorze,
- rozwój ciepłownictwa, kogeneracji i trigeneracji,
- ograniczenie niskiej emisji.

Kolejne źródło finansowania inwestycji może stanowić Fundusz modernizacyjny finansowany z wpływów z aukcji uprawnień emisyjnych na lata 2021-30. Fundusz ten wspiera państwa członkowskie o najniższych dochodach, a celem realizacji przedsięwzięć jest przejście na neutralność klimatyczną poprzez realizację zadań związanych z modernizacją systemów energetycznych i poprawie efektywności energetycznej. Wsparte zostaną m.in. projekty obejmujące wytwarzanie i użytkowanie energii elektrycznej z OZE oraz magazynowanie energii i modernizacja sieci energetycznych, w tym rurociągów należących do systemów ciepłowniczych, sieci przesyłu energii elektrycznej oraz połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Dochody funduszu zależą od cen uprawnień do emisji CO_2 – zakłada się, że mogą one wynieść nawet około 14 miliardów euro.

Poza środkami unijnymi, ważną rolę w finansowaniu inwestycji pełnią środki krajowe. Kluczową rolę w udzielaniu wsparcia na realizację inwestycji związanych z efektywnością energetyczną i OZE stanowi Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Najistotniejsze programy realizowane przez instytucję w latach 2019-2025 stanową:

- „Ciepłownictwo powiatowe" - program skierowany do spółek kapitałowych, których przedmiotem działalności jest produkcja energii cieplnej na cele komunalno – bytowe, w których ponad 50% udziałów posiada JST oraz moc zamówiona systemu ciepłowniczego jest mniejsza od 50 MW lub jednostka samorządu terytorialnego ujęta jest na imiennej liście 122 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Dofinasowanie udzielane jest zarówno w formie dotacji

do 50% kosztów kwalifikowanych, jak i pożyczki stanowiącej uzupełnienie do 100% kosztów kwalifikowanych projektu.

- „Energia Plus" – program skierowany do przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców wykonujący działalność gospodarczą, zaś forma dofinansowania to głównie pożyczka do 85% kosztów kwalifikowanych inwestycji z możliwością częściowego umorzenia stanowiącego do 10% kwoty wypłaconej pożyczki, lecz nie więcej niż 1 mln zł. Kwota pożyczki może wynieść od 0,5 mln zł do 300 mln zł.

Dodatkowo w okresie od 2015 do 2030 NFOŚiGW realizuje program priorytetowy „Racjonalna gospodarka odpadami", pozwalający na uzyskanie wsparcia na inwestycje m.in. w zakresie budowy nowej lub rozbudowie istniejącej instalacji termicznego przekształcania odpadów pochodzących z odpadów komunalnych z wytwarzaniem energii w kogeneracji. Dofinansowanie obejmuje dotację do 50 % kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 50 mln zł oraz pożyczkę uzupełniającą do 100% kosztów kwalifikowanych inwestycji.

Alternatywę dla środków z NFOŚiGW stanowią środki pochodzące z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Oferowane przez te fundusze wsparcie to w głównej mierze preferencyjne pożyczki na inwestycje przynoszące wymierne korzyści dla środowiska.

Kto może skorzystać z programu ELENA realizowanego przez KAPE?

Klient ma możliwość skorzystania z dotacji z programu ELENA wyłącznie wtedy, gdy:

- KAPE własnymi siłami lub przy pomocy wybranych podwykonawców, zapewni opracowanie dokumentacji niezbędnej do rozpoczęcia realizacji inwestycji planowanej przez klienta,
- klient stanie się uczestnikiem programu ELENA poprzez objęcie tym programem realizowanej w przyszłości inwestycji.

KAPE zapewni dofinansowanie umowy z programu ELENA wyłącznie pod warunkiem:

- przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na realizację inwestycji zgodnie z przepisami Ustawy prawo zamówień publicznych (Pzp) – dotyczy przedsiębiorstw, których właścicielem są Jednostki Samorządu Terytorialnego lub przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z zasadami obowiązującymi w danym przedsiębiorstwie komercyjnym. Wartości uzyskane w wyniku przeprowadzonego przetargu powinny być nie mniejsze od 30-krotności kwot przeznaczonych na działania przedinwestycyjne.
- obowiązkiem klienta jest rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia na realizację inwestycji do dnia 31 marca 2023 r. (w przypadku przedsiębiorstw, których właścicielami są Jednostki Samorządu Terytorialnego) lub wykonanie minimum 30% inwestycji do dnia 31 marca 2023 r. (w przypadku podmiotów komercyjnych).

Niedotrzymanie powyższych warunków wiąże się z koniecznością zapłaty przez klienta całej kwoty za usługi przedinwestycyjne.

Maksymalna wartość dofinansowania usługi oferowanej przez KAPE w ramach programu ELENA może wynosić do 70% kosztów.

Zgodnie z analizą wykonaną przez Centrum Obsługi Zamówień Publicznych działania w ramach programu ELENA nie podlegają zwykle przepisom o zamówieniach publicznych, jako że jest to finansowanie działalności za pomocą dotacji związane z obowiązkiem zwrotu otrzymanych kwot, o ile nie zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Przykładowe zakresy prac wykonywanych w ramach programu ELENA

Przykładowe zakresy umów zawartych w ramach programu ELENA, które są w trakcie uzgodnień i realizacji:

- projekt modernizacji źródła ciepła, który uwzględnia możliwość produkcji ciepła, energii elektrycznej i chłodu z biomasy rolniczej (słoma),
- opracowanie studiów wykonalności modernizacji ciepłowni węglowej wraz z aplikacją

o finansowanie inwestycji z programu NFOŚiGW – Ciepłownictwo powiatowe; zamiana paliwa węglowego na gaz, biomasę i RDF, łącznie z budową niezbędnego fragmentu sieci cieplnej,

- opracowanie studiów wykonalności modernizacji ciepłowni węglowych w mieście wraz z aplikacją o finansowanie z programu NFOŚiGW – Ciepłownictwo powiatowe,
- modernizacja ciepłowni węglowej o mocy około 35 MW z uwzględnieniem jako paliwa gazu i biomasy,
- zastąpienie jednostek węglowych nowymi jednostkami z gazem, biomasą i RDF, oraz budowa sieci cieplnej niezbędnej dla pełnej modernizacji źródeł,
- zastąpienie jednostek węglowych biomasą i RDF,
- innowacyjne rozwiązanie systemu ciepłowniczego 4. generacji z obniżeniem parametrów sieci ciepłowniczej, zastosowaniem pompy ciepła i kolektorów słonecznych
- opracowanie studium wykonalności obejmujące budowę źródła ciepła skojarzonego z produkcją energii elektrycznej (wysokosprawna kogeneracja), budowę magazynu ciepła i farmy fotowoltaicznej o mocy około 1 MWe, opracowanie dokumentacji niezbędnej do pozyskania decyzji środowiskowej oraz wykonanie audytu i złożenie wniosku o dofinasowanie z aktualnie dostępnych programów wsparcia.

Podsumowanie

KAPE jako Krajowy Integrator Procesów Inwestycyjnych w PEC poprzez kompleksową usługę techniczno-finansową pozwoli swoim klientom:

- pozyskać dofinansowanie do 70 % wartości działań przedinwestycyjnych poprzedzających modernizację źródeł ciepła w małych i średnich PEC,
- spełnić wymogi energooszczędnego systemu grzewczego określonego w dyrektywie Efektywny system ciepłowniczy,
- spełnić wymogi dotyczące emisyjności źródeł ciepła stawiane przez dyrektywę MCP,
- zwiększyć konkurencyjność PEC na lokalnym rynku ciepła,
- ograniczyć wielkość emisji zanieczyszczeń do środowiska jak również wpłynąć na zmniejszenie zjawiska smogu i niskiej emisji,
- uzyskać dostęp do wiedzy o istniejących programach finansowych, odpowiednich do planowanej inwestycji,
- pozyskać środki na wkład własny,
- wykorzystać środki zewnętrzne na rozbudowę sieci ciepłowniczej,
- poszerzyć wiedzę na temat nowoczesnych i przyjaznych środowisku sposobów wytwarzania ciepła,
- porównać obecne i przyszłe koszty eksploatowanych źródeł energii,
- rozwinąć kompetencje w zakresie nadzoru nad realizacją inwestycji polegających na modernizacji lub wymianie źródeł ciepła,
- zagospodarować nadwyżki mocy zainstalowanej w obecnie eksploatowanych źródłach.

Kontakt

Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Centrum LIM

00-697 Warszawa

Al. Jerozolimskie 65/79

tel. +48 (22) 626 09 10

e-mail: **kape@kape.gov.pl**

www.kape.gov.pl